

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 lipca 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi zasądził od A. L. na rzecz (...) S.A. z siedzibą w Ł. kwotę 19.921,94 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 17 kwietnia 2014 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 3.414,00 zł tytułem kosztów postępowania, w tym kwotę 2.400,00 zł z tytułu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Rejonowy oparł powyższe rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych: powódka świadczyła na rzecz pozwanej usługi informatyczne polegające na wdrożeniu oprogramowania komputerowego i udzielaniu licencji na wdrożenie tego oprogramowania. Powódka wystawiła faktury VAT za wykonane usługi na łączną kwotę 17.853,88 zł. W dniu 29 listopada 2012 roku strony zawarły porozumienie w sprawie spłaty zadłużenia, które wynosiło wówczas 5.933,00 zł. Postanowiono także, że faktury wystawione od dnia 01 grudnia 2012 roku nie będą objęte porozumieniem i będą regulowane terminowo. Za zasadną pozwana uznała wówczas fakturę VAT nr (...). Pozwana nie zapłaciła należności wynikającej z wystawionych faktur.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał powództwo w całości za zasadne w oparciu o art. 627 k.c. Sąd I instancji wskazał, że strona pozwana nie wykazała aby system informatyczny wdrożony przez powoda posiadał wady, udowodnienie tego faktu wymagało wiadomości specjalnych. Pozwana nie zgłosiła natomiast wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego, którego nie mogły zastąpić zeznania świadków. Zeznania te Sąd ocenił ponadto jako nieobiektywne.

Pozwana wniosła apelację od powyższego wyroku zaskarżając go w całości i zarzucając mu:

1. naruszenie art. 227 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. poprzez błędne stwierdzenie, że strona pozwana nie podjęła inicjatywy dowodowej w zakresie dowodu z opinii biegłego, podczas gdy wniosek taki był zawarty w sprzeczności od nakazu zapłaty, a w konsekwencji nierozpoznanie tego wniosku dowodowego i brak przeprowadzenia kluczowego – jak sam Sąd przyznał – dowodu dla rozstrzygnięcia sprawy,
2. naruszenie art. 207 § 3 k.p.c. w zw. z art. 207 § 7 k.p.c. poprzez brak zwrotu pisma złożonego przez stronę powodową w toku postępowania, tj. odpowiedzi na sprzeciw pozwanej oraz dopuszczenie spóźnionych wniosków dowodowych zawartych w tym piśmie, a następnie poczynienie ustaleń faktycznych na podstawie sprekludowanych wniosków dowodowych,
3. naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. poprzez sporządzenie uzasadnienia wyroku nieodpowiadającego wymogom tego przepisu, w szczególności poprzez brak rozpatrzenia i dokonania oceny zgłoszonego przez pozwaną wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego informatyka, brak logicznego uzasadnienia odmowy wiarygodności dla dowodów z zeznań świadków zgłoszonych przez pozwaną, lakonicznie określenie ich zeznań jako „nieobiektywnych” oraz brak wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku, co uniemożliwia właściwą kontrolę instancyjną orzeczenia Sądu I instancji.

Podnosząc powyższe zarzuty skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm prawem przepisanych ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Powódka wniosła o oddalenie apelacji pozwanej w całości jako bezzasadnej oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja pozwanej nie zasługiwała na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że Sąd Okręgowy w pełni podziela i przyjmuje za własne ustalenia dokonane przez Sąd I instancji. Ustalenia te zostały poczynione w oparciu o cały zebrany w sprawie materiał dowodowy, który został oceniony zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów, bez naruszenia zasad logiki czy doświadczenia życiowego.

Za chybiony należało uznać zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c.

Przepis ten zobowiązuje Sąd orzekający do zawarcia w uzasadnieniu wyroku wskazania podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: ustalenie faktów, które Sąd uznał za udowodnione, dowodów na których się oparł i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. W ocenie Sądu Okręgowego uzasadnienie zaskarżonego wyroku zawiera wszystkie wymagane przez treść art. 328 § 2 k.p.c. elementy. Sąd orzekający w I instancji dokonał stosownych ustaleń dotyczących przedmiotu sprawy, w sposób wystarczający wskazał podstawę faktyczną rozstrzygnięcia, jak również podstawę prawną z przytoczeniem przepisu prawa.

W orzecznictwie powszechnie przyjmuje się, iż zarzut naruszenia przepisu art. 328 § 2 k.p.c. poprzez wadliwe sporządzenie uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia może okazać się zasadny jedynie wówczas, gdy z powodu braku w uzasadnieniu wszystkich elementów wymienionych w powołanym przepisie orzeczenie nie poddaje się kontroli instancyjnej. Tylko w tym przypadku ewentualne braki uzasadnienia mogą mieć istotny wpływ na wynik sprawy (tak SN min. w z dnia 19 października 2005 roku, w sprawie V CK 642/04, Lex nr 187098; w wyroku z dnia 4 stycznia 2007 roku, w sprawie I CSK 364/06, Lex nr 238975). Wbrew wywodom pozwanej, uzasadnienie Sądu Rejonowego, co do zasady spełnia wymogi określone w art. 328 § 2 k.p.c. i odzwierciedla tok rozumowania Sądu, który doprowadził do wydania wyroku w niniejszej sprawie.

Wprawdzie w zakresie odmówienia wiarygodności zeznaniom świadków co do wad wykonanych i wdrożonych programów komputerowych uzasadnienie to jest lakoniczne – Sąd Rejonowy wskazuje bowiem na brak obiektywizmu w ich zeznaniach – jednak w kontekście całokształtu okoliczności faktycznych w sprawie, nie stanowi uchybienia, które miałyby wpływ na treść rozstrzygnięcia. Zeznania świadków odnoszące się do wad oprogramowania nie mogły mieć bowiem znaczenia, skoro pozwana nie wywodziła z tego tytułu żadnych roszczeń, w szczególności nie zgłosiła tych wad w ramach rękojmi i nie sformułowała w związku z nimi żadnego żądania, w szczególności obniżenia ceny (art. 560 § 1 k.c.). Powinna była to uczynić niezwłocznie po wykryciu wady, a skoro tego zaniechała, straciła uprawnienia w tytułu rękojmi (art. 563 § 2 k.c.). Żądanie obniżenia ceny zawarte w sprzeczności od nakazu zapłaty nie mogło więc wywołać zamierzonego skutku, złożone zostało bowiem po upływie ustawowego terminu.

Jeśli natomiast pozwana wywodziła swoje stanowisko o niezasadności powództwa z faktu nienależytego wykonania umowy przez powódkę (art. 471 k.c.), to stwierdzić należy, że nie złożyła ani oświadczenia o potrąceniu swojej wierzytelności z tytułu szkody, ani nie podniosła procesowego zarzutu potrącenia. Z tych względów dowodowy na okoliczność wad i wysokości ewentualnej szkody (art. 471 k.c.) czy też zasadności obniżenia ceny (art. 560 § 1 k.c.) były bezprzedmiotowe.

W kontekście powyższych rozważań bezzasadny okazał się również zarzut naruszenia art. 227 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. i art. 278 § 1 k.p.c.

Zgodnie z treścią art. 233 k.p.c. Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Powołany przepis stanowi wyraz obowiązującej w procedurze cywilnej zasady swobodnej oceny dowodów. Ocena wiarygodności i mocy dowodowej poszczególnych środków dowodowych stanowi podstawowe zadanie sądu orzekającego, przy czym powinna być ona dokonana w sposób konkretny, w oparciu o cały zebrany w sprawie materiał dowodowy.

Swobodna ocena dowodów nie może być dowolna. Sąd ma obowiązek wyprowadzenia z zebranego w sprawie materiału dowodowego wniosków poprawnych logicznie. Zastrzeżona dla sądu swobodna ocena dowodów nie opiera się na ilościowym porównaniu przedstawionych przez świadków i biegłych spostrzeżeń oraz wniosków, lecz na odpowiadającym zasadom logiki powiązaniu ujawnionych w postępowaniu dowodowym okoliczności w całość zgodną z doświadczeniem życiowym (por. wyrok SN z 20 marca 1980 roku, II URN 175/79, OSNC 1980, Nr 10, poz. 200).

Ocena, czy określone fakty mają istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c.) zależy nie tylko od tego, jakie są to fakty, lecz także, a nawet w pierwszej kolejności, od tego, jak sformułowana i rozumiana jest norma prawna, która w rozpatrywanej sprawie została zastosowana. Dokonane ustalenia faktyczne oceniane są w aspekcie określonego przepisu prawa materialnego, który wyznacza zakres koniecznych ustaleń faktycznych i ma rozstrzygające znaczenie dla oceny, czy określone fakty, jako ewentualny przedmiot dowodu, mają wpływ na treść orzeczenia (stanowisko takie zajął Sąd Najwyższy w postanowieniu z 10 lutego 2012 roku, II CSK 357/11, opubl.: Legalis).

Z kolei zarzut naruszenia art. 227 k.p.c. ma rację bytu tylko w sytuacji, gdy wykazane zostanie, że sąd przeprowadził dowód na okoliczności, które nie mają istotnego znaczenia w sprawie i ta wadliwość postępowania dowodowego mogła wpłynąć na jej wynik, bądź gdy sąd odmówił przeprowadzenia dowodu na fakty mające istotne znaczenie w sprawie, błędnie oceniając, iż nie mają one takiego charakteru (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z 20 grudnia 2006 roku, IV CSK 272/06, Mon. Prawn. 2007, nr 2, s. 60; z 4 listopada 2008 roku, II PK 47/08; wyrok z 11 lutego 2011 roku, I CSK 334/10).

Rację ma powódka, podnosząc, że wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego informatyka nie został w sensie procesowym przez pozwaną złożony (sprzeciw k. 27 – 31). Nawet jednak, gdyby z treści sprzeciwu wywieść wolę pozwanej złożenia takiego wniosku, to jak wskazano powyżej wobec braku dochowania terminu do zgłoszenia wad bądź złożenia oświadczenia o potrąceniu wierzytelności z tytułu nienależytego wykonania umowy, przeprowadzenie tego dowodu było zbędne. Ewentualne wady dzieła nie miały bowiem znaczenia dla rozstrzygnięcia w przedmiocie żądania sformułowanego w pozwie.

Bezzasadny okazał się także zarzut naruszenia art. 207 § 3 k.p.c. w zw. z art. 207 § 7 k.p.c.

Sąd Rejonowy dokonując ustaleń stanu faktycznego oparł się na dowodach załączonych do odpowiedzi na sprzeciw, jednak w zakresie pism obejmujących wyłącznie wnioski dowodowych przepis art. 207 § 3 k.p.c. zezwala na ich złożenie także bez postanowienia Sądu. Dodatkowo należy podkreślić, że postawa pozwanej przed wytoczeniem powództwa, która znalazła wyraz m.in. w zawartym między stronami w dniu 29 listopada 2012 roku porozumieniu, nie dawała asumptu do przyjęcia, że w toku procesu będzie ona podnosić nienależyte wykonanie umowy czy wady dzieła uprawniające do żądania obniżenia ceny. Wnioski dowodowe zgłoszone w piśmie będącym odpowiedzią na sprzeciw, stanowiły zatem reakcję na zgłoszone po raz pierwszy przez pozwaną zarzuty. Podkreślić ponadto należy, że wnioski te powód poparł w trakcie rozprawy w dniu 13 grudnia 2013 roku, co zostało zapisane w protokole (protokół k. 135), a ich przeprowadzenie nie spowodowało zwłoki w rozpoznaniu sprawy (art. 217 § 1 i 2 k.p.c.).

W kontekście powyższych rozważań należało stwierdzić, że Sąd Rejonowy prawidłowo uznał roszczenie powódki o zapłatę wynagrodzenia za zasadne i zasądził w całości dochodzoną pozwem kwotę.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy oddalił apelację pozwanej jako bezzasadną na podstawie art. 385 k.p.c. i obciążył skarżącą, jako stronę przegrywającą przed Sądem

II instancji, kosztami postępowania odwoławczego na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

w zw. z art. 99 k.p.c.

Zasądzona na rzecz powódki kwota 1.200,00 zł stanowi wynagrodzenie jej pełnomocnika procesowego będącego radcą prawnym, określone na podstawie § 12 ust. 1

pkt 1 w zw. z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września

2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 490, ze zm.).